

DINÀMIQUES PER A MILLORAR LA COMUNICACIÓ

AQUESTA ÉS
LA NOSTRA
actitud!

FUNDACIÓ
PER A PERSONES
AMB DISCAPACITAT
DE MENORCA

La *discapacitat*
és una condició de l'estat de la persona.

L'entorn i la societat com a
productors/generadors
de la discapacitat, limitacions...

LLENGUATGE · SOCIETAT (diferents àmbits)
SANITAT · EDUCACIÓ · COMERÇ · FEINA
CULTURA · ESDEVENIMENTS
ACTES ORGANITZACIÓ
MITJANS DE COMUNICACIÓ

COMUNICACIÓ INCLUSIVA I RESPECTUOSA ENVERS LA DIVERSITAT FUNCIONAL

La comunicació és un pont vital que connecta persones i possibilita la comprensió mútua. Quan es tracta de persones amb diversitat funcional, és encara més crucial que aquesta comunicació sigui respectuosa, lliure d'estereotips i prejudicis. En aquesta guia, explorarem com millorar la comunicació i el tracte envers el nostre col·lectiu d'atenció.

Tractem la Pluralitat de les Persones

Les persones no es poden definir únicament per un sol aspecte. Hem de considerar múltiples eixos d'identitat, com l'edat, la identitat sexual, la religió, la classe social i les capacitats físiques i intel·lectuals. Evitem jerarquitzar aquests eixos i reconeguem la singularitat de cada individu – individuala.

Cuidem les Persones amb Diversitat Funcional

Aprofundim en la comunicació amb persones amb diversitat funcional. Evitem generalitzacions i noms que limitin la seva individualitat. Més enllà del llenguatge, considerem també la nostra actitud i la informació no verbal que transmetem.

Som especialment sensibles amb la Salut Mental

Una de cada quatre persones experimentarà problemes de salut mental al llarg de la vida. Siguem empàtics i sensibles en la nostra comunicació.

En resum, la comunicació inclusiva és fonamental per a una bona convivència. Treballem, tothom junt, per eliminar estigmes i construir un món més igualitari, on totes les veus siguin escoltades i respectades.

Adolfo Vilafranca

*President de la Fundació
per a Persones amb Discapacitat*

UNA GUIA PER A TOTHOM

Teniu a les mans una petita guia que vol facilitar l'ús del llenguatge inclusiu. Des de la Fundació, us hem preparat aquesta eina per facilitar una comunicació que sigui respectuosa amb tots i cadascun dels col·lectius de persones, lliure d'estereotips.

Consideram un aspecte essencial posar l'accent en la pluralitat de la nostra societat, i fer ús, des del nostre àmbit d'actuació, d'un llenguatge al màxim de respectuós possible amb les persones amb diversitat funcional en el context d'una societat inclusiva.

La discapacitat física, auditiva, visual, intel·lectual o la salut mental són part d'aquesta diversitat. Aquesta condició determinada s'ha de considerar per factors personals i de context, i s'ha de garantir el mateix dret de què gaudeixen la resta de les persones.

Reflectir la diversitat també en el llenguatge ens ajudarà a construir un món més just i igualitari. Genera empatia i ens ajuda en la convivència.

Mònica Planella

*Directora Administrativa
Fundació per a Persones amb Discapacitat de Menorca*

Cristina Fernández

*Directora tècnica
Fundació per a Persones amb Discapacitat de Menorca*

ATENCIÓ A PERSONES AMB DIVERSITAT FUNCIONAL, FEIM AUTOCRÍTICA?

Des del nostre àmbit professional, volem situar la mirada envers la millora contínua de l'acompanyament a les persones amb diversitat funcional.

El nostre paper és rellevant, i és fonamental plantejar-nos certes preguntes que ens permetran entendre quin professional som, quin professional volem ser i com entenem nosaltres el fet d'acompanyar. Tot això sense menystenir les nostres trajectòries personals i professionals, els nostres anhels i les petites frustracions que ens acompanyen i que són ben presents en les nostres actuacions del dia a dia. Ens cal fer autocrítica i, encara avui, podem constatar la necessitat de millorar en l'aspecte comunicatiu. Intern i extern.

La finalitat de tots els professionals de l'atenció a persones amb diversitat funcional hauria de ser poder proporcionar una assistència en les millors condicions possibles, això és, procurant comoditat, tranquil·litat, calidesa i seguretat durant la nostra feina. Per oferir la millor qualitat, també s'ha de tenir en compte un aspecte determinat: la comunicació.

Aquest aspecte millora l'atenció, qualifica l'assistència i, a la vegada, fa més còmoda la nostra tasca com a professionals.

Amb aquesta guia podem assolir una societat més oberta a la diversitat, respectant els drets individuals. No tot és visible o perceptible, no és necessari caminar mostrant els certificats de discapacitat, sinó que en tot cas s'han de valorar les capacitats individuals.

Quan s'implementen mesures específiques que contribueixen a millorar la qualitat de vida de totes les persones, el benefici és per a tota la població.

Desitjam una societat oberta a una major diversitat i que es respectin els drets individuals de cadascú.

LES CLAUS DEL LLENGUATGE

L'evolució de la terminologia sobre discapacitat dins la legislació espanyola i els efectes que provoca genera un gran debat. Persones amb *diversitat funcional* o *persones amb discapacitat*; l'ús d'una expressió o d'una altra influeix en l'evolució mateixa de les polítiques socials encaminades a la inclusió social.

Cadascuna va associada a certes connotacions. *Persones amb discapacitat* posa l'èmfasi en la persona, i després fa menció a la seva condició.

Quan parlem de *diversitat funcional*, ens referim a persones que presenten diferents capacitats. Des de la Fundació, consideram correctes les dues formes, perquè entenem la diversitat com un valor afegit de la nostra societat.

No considerem adequat utilitzar els termes *persona discapacitada*, *discapacitat* o *discapacitada*.

PERFILS I TERMINOLOGIA ADEQUADA

Persones amb discapacitat sensorial:

TERMINOLOGIA: persona amb discapacitat visual (cal evitar cec, *invident...*), persones sordcegues o amb sordceguesa

COMUNICACIÓ: braille; no *llenguatge*, ni *llengua*, ni *idioma*.

Persones amb malaltia mental:

TERMINOLOGIA: (més comuna): esquizofrènia, trastorns de l'estat d'ànim, trastorns de la personalitat, trastorns de l'ansietat...

COMUNICACIÓ: persones amb dificultats de salut mental, un dels col·lectius més estigmatitzats. Per tant, més necessitat de sensibilització, empatia...

El seu grau de discapacitat és invisible. Convé no parlar d'«ingressos psiquiàtrics», sinó d'«ingressos hospitalaris», i intentar manejar termes més innocuos com *descompensació*, en lloc de *brot*. Així mateix, cal evitar termes com *manicomi*, *psiquiàtric*, *tanca-ment*, *reclusió*, etc.

S'han d'evitar imatges que fomentin la idea de soledat i aïllament que sol acompanyar la malaltia mental.

Persones amb discapacitat auditiva:

TERMINOLOGIA: persones sordes, persones amb sordesa, persones amb discapacitat auditiva (mai *sordmuts*)

COMUNICACIÓ: no totes les persones són usuàries de la llengua de signes, ni totes utilitzen suports per a la comunicació oral.

Utilització d'audiòfons o implants coclears (cal evitar el terme *sonotone*). Igual que en les llengües orals, existeixen també diferents llengües de signes en tot el món.

La mediació comunicativa és a càrrec d'un intèrpret de llengua de signes, no un *traductor/a*.

Persones amb discapacitat intel·lectual:

TERMINOLOGIA: trastorns de l'espectre autista, síndrome de Down, síndrome de Rett, síndrome de Prader-Willi, fenilcetonúria...

COMUNICACIÓ: s'ha d'evitar infantilitzar la discapacitat intel·lectual amb termes com *allots*, *xavals*...

S'han de subtitular les declaracions de les persones amb discapacitat intel·lectual en el cas que la seva dicció sigui difícil, com faríem amb qualsevol altra persona.

Persones amb discapacitat física:

TERMINOLOGIA: persones amb discapacitats físiques orgàniques, afectació d'òrgans i vísceres, dèficits de les estructures musculars...; monoplegia (una única extremitat), paraplegia (meitat inferior del cos), tetraplegia (totes les extremitats), hemiplegia (un costat del cos)...; danys cerebrals, a la medulla espinal i/o a la musculatura...

COMUNICACIÓ: una persona amb discapacitat física no sempre és usuària d'una cadira de rodes.

Si s'entrevista una persona en cadira de rodes, el més indicat és asseure's a la seva alçada.

No s'ha d'abusar de les imatges que mostren persones en cadira de rodes.

Persones amb trastorn de l'espectre autista:

TERMINOLOGIA: persones amb trastorn de l'espectre autista o persones amb TEA.

COMUNICACIÓ: prejudicis que cal evitar: el TEA es presenta només a la infància, afecta només els homes, les persones amb TEA viuen aïllades, les persones amb TEA no es comuniquen, el TEA comporta una discapacitat intel·lectual, el TEA procura habilitats especials, les persones amb TEA són agressives... No sempre és així, són generalitzacions.

A les entrevistes a persones amb TEA:

Enviar amb anticipació les preguntes. Utilitzar un llenguatge senzill i proper. Evitar generalitzacions, metàfores, ironies, dobles sentits... Tractar-les amb naturalitat, no com a infants. Procurar màxima empatia.

Persones amb malalties minoritàries:

TERMINOLOGIA: les malalties minoritàries reben aquest nom perquè tenen una prevalença baixa: afecten entre un 5 % i un 7 % de la població. Actualment n'hi ha descrites més de 7.000 a tot el món. Moltes són neurodegeneratives i provoquen un alt grau de discapacitat i de situació de dependència.

COMUNICACIÓ: les denominacions *malaltia minoritària* i *malaltia rara* presenten contextos d'ús diferents. El primer, en un àmbit menys tècnic, que fa sentir millor les persones afectades i les seves famílies. *Malaltia rara* es fa servir entre la comunitat científica i en àmbits especialitzats.

Els pacients senten un cert rebuig per l'adjectiu *rar/rara*. Tot i que descrigui amb precisió aquest tret, els sembla que actua de manera anòmla. Prefereixen "molt poc freqüent", "petit nombre", "gens comuna".

EXPRESSIONS GENÈRIQUES	INCORRECTE	CORRECTE
• Dependència	• Dependents • Persones dependents	• Persona en situació de dependència
	• Integració	• Inclusió
• Discapacitat física	• Nan / Nana	• Persona de talla baixa • Persona amb acondroplàsia
	• Persona en cadira de rodes	• Persona usuària de cadira de rodes
• Discapacitat visual • Ceguesa	• Invident	• Cec / Cega • Persona amb discapacitat visual
	• Llenguatge Braille • Llengua Braille • Idioma Braille	• Sistema Braille • Braille
• Salut mental	• Ingrés psiquiàtric	• Ingrés hospitalari
	• Brot	• Descompensació
• Malalties poc freqüents	• Malaltia rara	• Malaltia minoritària o poc freqüent
• Sordesa • Discapacitat auditiva	• Llenguatge de senyes • Llenguatge de signes	• Llengua de signes
	• Sonotone	• Audiòfon • Implant coclear
	• Traductor de llengua de signes	• Intèrpret de llengua de signes

ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Són els grans altaveus de la societat, els intèrprets de la realitat.

- Tenen la capacitat de crear opinió i de transformar valors, que alhora deriven en prejudicis.
- Les informacions relatives a la discapacitat tendeixen a referir-se a aspectes insòlits, extravagants, extraordinaris... Incloure aspectes positius, èxits, pot aportar molt.
- Convé destacar aspectes preventius, rehabilitadors o enriquidors que facilitin la vida de les persones amb discapacitat per sobre d'aspectes tècnics o mèdics.
- La informació ha de ser accessible, dades i descripcions precises i pertinents, necessàries per al relat i sempre al marge de judicis de valor.
- El llenguatge ha de ser senzill. Cal fugir de la llàstima, sobreprotecció, infantilització...
- Cal ser equànimes i mostrar amb naturalitat els èxits i les dificultats de les persones amb discapacitat.
- Es recomana el terme *participació* en lloc de *normalització*; *inclusió* en lloc d'*integració*. Incloure implica integrar.
- Cal emfatitzar més el caràcter de la persona en conjunt i les seves capacitats, no les seves limitacions.
- S'han d'evitar continguts sensacionalistes, estereotipats, esbiaixats, despersonalitzats...
- Convé avaluar si és realment necessari i/o imprescindible la menció explícita de la discapacitat (rellevant o no) .
- S'han d'evitar les generalitzacions: no totes les persones amb discapacitat intel·lectual són iguals...
- Convé prescindir de verbs i substantius que impliquin una càrrega negativa: *suporta*, *pateix*, *víctima*, *postrat*, etc.
- Hem de parlar de *persona en situació de dependència*, en lloc de *dependent*.

- S'ha de donar veu als protagonistes. Contextualitzar, personalitzar, humanitzar...
- S'han d'evitar els casos extremistes, exagerats, sensacionalistes....
- Cal contrastar la informació.
- És important afegir la perspectiva de gènere.
- S'ha d'oferir una imatge dinàmica i activa de la discapacitat.
- Cal posar fi a la invisibilitat d'aquest col·lectiu.
- S'ha d'incloure la discapacitat de forma transversal en la informació de caràcter general. La discapacitat no hauria de ser mai notícia per ella mateixa.
- La informació també va adreçada a les persones amb discapacitat.
- S'ha de fer possible l'accés, l'ús i la comprensió amb la major autonomia possible.

CONTINGUTS ACCESSIBLES

ACCESSIBILITAT UNIVERSAL

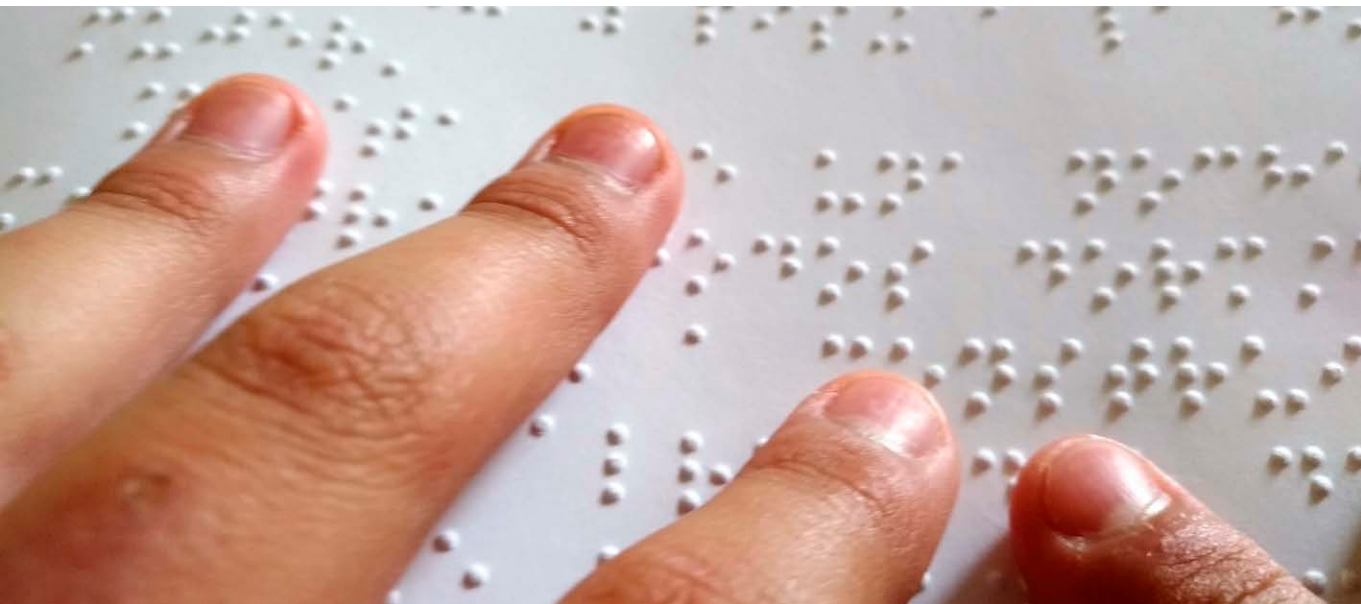
Llenguatge, imatges, texts, vídeos, actes...

Hem de tenir en compte tots els tipus de discapacitat: física, psíquica-intel·lectual, sensorial, mental...

Si adaptam el context de forma equitativa, no hi haurà discapacitats.

Ajudes tècniques que eviten barreres:

- Lector de pantalla
- Magnificador de pantalla
- Sistema de reconeixement de veu
- Línia de braille
- Navegador només de text
- Emulador de teclat
- Intèrprets de llengua de signes
- Subtitulació
- Bucle magnètic o d'inducció...

1

RECOMANACIONS PER A **TEXTOS ACCESSIBLES** (paper i/o digital)

- Utilitzar llenguatge senzill i clar.
- Exposar la idea que es vol transmetre de forma directa.
- Emprar una mida de lletra mínim de 12.
- Seleccionar les fonts tipogràfiques que permetin una lectura clara.
- Utilitzar espais, interlineats i marges més amples.
- No donar per suposat un coneixement previ del tema.
- Oferir, sempre que es pugui, la possibilitat a la persona usuària de modificar la font-tipus de lletra i la mida per adaptar-los a les seves necessitats.
- Alineació de text a l'esquerra. El text justificat complica la lectura en el cas d'algunes discapacitats intel·lectuals.
- Utilitzar noms complets en lloc d'abreviatures i acrònims. Intentar no introduir paraules en altres idiomes.
- Combinar els colors de text i de fons amb un alt contrast.
- Incloure equivalències no textuais com imatges, vídeos, gràfics... per facilitar l'accés a la informació a les persones que no poden llegir i/o que presenten dificultats de lectura.
- Incloure en els enllaços una etiqueta exclusiva, explicativa.

RECOMANACIONS PERQUÈ UNA **IMATGE** SIGUI ACCESSIBLE

2

- Imatges netes, clares, no distorsionades...
- Evitar imatges complementàries al text que no aportin informació.
- Totes les imatges incloses en el text han de portar text alternatiu.
- Evitar imatges amb colors vermells, verd, groc i gris clar per facilitar l'accés a les persones amb discapacitat visual.
- Utilitzar un alt contrast entre el text i el fons.
- Evitar fons innecessaris carregats d'imatges, formes i/o colors.
- Evitar texts o hipervincles ocults en les imatges.
- Oferir la possibilitat de modificar (ampliar o reduir) la mida de les imatges, sempre que sigui possible.

RECOMANACIONS PERQUÈ UN **VÍDEO** SIGUI ACCESSIBLE

3

- Audiodescripció per a les persones amb discapacitat visual.
- Subtítols i intèrpret de llengua de signes per a les persones amb discapacitat auditiva.
- Proporcionar, annexat al vídeo, un equivalent en text de la informació sonora (sense perdre contingut significatiu).
- Ressaltar les paraules clau del contingut del vídeo.
- Incloure controls de volum.
- Les possibles alertes sonores del vídeo han de disposar d'equivalències visuals.
- Evitar la reproducció automàtica dels vídeos i oferir funcions d'avançament ràpid, rebobinat i pausa accessibles des del teclat.

Tenint en compte les recomanacions de l'**UNE 153010**:

- Els diàlegs sempre han d'estar centrats a la part inferior de la pantalla.
- Els efectes sonors s'han de situar a la part superior dreta entre parèntesis.
- S'ha d'indicar el nom dels personatges abans del seu text.
- S'ha d'assignar un color de subtitulació a cada persona i una línia de text per a cada personatge.
- Cal incloure informació suprasegmental (èmfasi, descontentament, accents especials...).
- Convé indicar el que se sent i que aporta significat (renous de fons).
- Convé afegir elements discursius aliens al mateix testimoni però que puguin conferir-li una major càrrega significativa.
- Dues línies de subtitulació, màxim tres (mai més de tres).
- Set paraules de mitjana per línia de subtitulació.
- S'han de mantenir quatre segons en pantalla.
- Si són dues línies de text, catorze paraules màxim.
- S'ha de poder visualitzar durant sis segons.
- Sincronització amb els moviments labials, canvis de plànols i efectes sonors.
- Tipografia de text de màxima llegibilitat.
- Contrast suficient entre els caràcters i el fons.
- Cal identificar les veus en off i la música.

PAUTES PER INCORPORAR VÍDEOS EN **LLENGUA DE SIGNES**

5

- La incorporació de la llengua de signes s'ha de realitzar amb criteris lingüístics i d'accessibilitat, amb independència del tipus de format, contingut, mode, etc.
- Per incloure la llengua de signes es pot utilitzar una part de la pantalla (34 % del total) situada a la part esquerra.
- Es pot incorporar la silueta de la persona que signa amb la tècnica del croma, o bé en una finestra quadrada o rectangular d'una mida suficient per apreciar els signes i les expressions facials, amb el fons homogeni i sense brillantor i la mida i enquadrament suficient.
- La finestra ha d'estar situada a la mateixa alçada per afavorir el visionament conjunt, superposada a la imatge o bé amb reducció de la mida de la imatge original.
- La distribució no ha d'incloure superposicions, preferiblement sense grafismes (logos) i s'ha d'espaiar suficientment la subtitulació.
- S'ha de vetllar per la sincronització en el cas d'emissions gravades.
- Hi ha d'haver marges perquè no surti retallada la imatge i amb plànol frontal amb la càmera a l'altura dels ulls.
- Cal observar el contrast amb la persona que signa, la roba (color i textura uniformes i sense elements que destaquin), el fons i la il·luminació sense ombres amb una qualitat d'imatge adequada, si pot ser d'alta resolució per a una bona definició dels moviments.
- Convé fer desaparèixer la imatge quan no hi hagi contingut verbal. Utilització de la icona per identificar les emissions en llengua de signes.

6

PAUTES PER ELABORAR L'**AUDIODESCRIPCIÓ**

- La seqüència de treball suggerida és: anàlisi prèvia de l'obra que cal audiodescriure; elaboració del guió, revisió i correcció d'aquest, locució i mescla.
- Les unitats d'informació s'han d'inserir, en la mesura que sigui possible, coincidint amb els silencis.
- S'ha de contextualitzar la trama, els ambients i els efectes sonors.
- S'ha d'especificar el què, quan, on, qui i com de les diferents escenes.
- El llenguatge s'ha de simplificar al màxim.
- S'ha d'intentar que les unitats descriptives no se superposin sobre diàlegs, cançons o música.

7

PAUTES PER ELABORAR **DOCUMENTS ELECTRÒNICS** ACCESSIBLES

- S'ha d'especificar sempre l'idioma del document.
- Cal utilitzar les versions més actualitzades de programari per crear un PDF.
- Tot i açò, convé assegurar-se que el document es podrà consultar en versions anteriors.
- S'ha d'incloure un resum del document, així com les paraules clau.
- Cal evitar el desplaçament horitzontal.

PAUTES PER FER ACCESSIBLES LES **ENTREVISTES**

8

- Cal preveure la necessitat de suports externs (com intèrpret de llengua de signes...).
- Convé evitar un excés de zel per temor d'ofendre.
- S'ha de parlar directament a la persona, no a través de tercers.
- Es pot oferir ajuda, però no imposar-la.
- S'ha d'assegurar l'accessibilitat al lloc.
- Hem de disposar del material que utilitzarem per a l'entrevista en els formats necessaris: braille, lletra grossa, colors, etc.
- Il·luminació suficient.
- Hem d'evitar tapar-nos la boca sempre que sigui possible (etapa COVID mantenir distància segura).

PAUTES PER ORGANITZAR UN **ACTE PÚBLIC**

9

- Edifici – espai accessible (rampes, portes amples, ascensors...).
- Si l'espai no és accessible del tot, cal preveure i senyalitzar itineraris alternatius.
- Amplitud de l'espai: moviment cadira de rodes i lliure d'obstacles per a persones amb discapacitat visual.
- Reserva d'espais a les primeres files per a persones amb discapacitat auditiva o problemes de visió per garantir la proximitat als ponents o als sistemes de comunicació alternatius.
- Projectió de vídeo: subtitulat.
- Servei d'interpretació de llengua de signes, si hi assisteixen persones amb discapacitat auditiva.

- Sistema de transmissió sense fils per bucle magnètic que envia directament el senyal acústic a l'audiòfon o implant coclear, lliure d'interferències i renous ambientals, degudament senyalitzat.
- Previsió d'assistència de persones amb discapacitat per disposar d'un servei d'acompanyament accessible, de fàcil localització, per entrar i sortir, accedir al seient o als banys, per demanar un taxi o per participar en l'activitat.
- Previsió de sistemes d'emergència accessibles o adaptats. Senyalització de forma clara per localitzar ubicacions, banys adaptats, etc.
- Reserva o zones properes d'aparcament o accés amb transport públic adaptat.
- Assistència amb cans pigall.
- Sistema alternatiu per a avisos per megafonia.
- Cal indicar les adaptacions previstes en la difusió de l'activitat.
- Sensibilització per preveure i resoldre imprevistos i/o necessitats dels assistents amb discapacitat o sense.
- Coordinació amb els serveis d'interpretació de llengua de signes per conèixer-ne la tasca i les necessitats (anticipació de continguts i informació sobre les intervencions, ubicació, il·luminació, etc.).
- Senyalització iconografia.

LECTURA FÀCIL

(accessibilitat cognitiva)

10

- És important crear i adaptar documents per fer-los més fàcils d'entendre.
- Abundància d'il·lustracions, text escàs, baixa complexitat sintàctica i lingüística.
- Vocabulari i expressions quotidianes, d'ús freqüent, fàcils d'entendre i acompanyades d'il·lustracions.

Webs accessibles pautes WCAG

- UNE 139801
Aplicaciones informáticas para personas con discapacidad:
Hardware
- UNE 139802
Aplicaciones informáticas para personas con discapacidad:
Software
- UNE 139803
Aplicaciones informáticas para personas con discapacidad:
Contenidos web

LA RESPONSABILITAT INDIVIDUAL EN XARXA

El nostre autoconcepte depèn, en part, de com ens veuen els altres. La imatge és important, i en el nostre cas encara ho és molt més. Al llarg de la història hem provocat diferents sentiments: pietat, compassió, protecció, preocupació, etc. Una mica de tot açò encara perdura, però en l'actualitat ha cobrat més rellevància que mai. Una imatge dona informació, però sobretot dona presència.

Amb l'exposició de la nostra imatge a les xarxes socials, la publicitat i els mitjans de comunicació aquests espais esdevenen llocs en els quals es configura la pròpia identitat. Són plataformes eficaçes on tenim l'oportunitat de poder exposar el millor de cadascun de nosaltres.

Davant aquesta fortalesa social, hem de ser conscients de la nostra responsabilitat civil i, per tant, ser responsables de les nostres actuacions com a membres d'una societat inclusiva en la qual tractam les persones amb dignitat:

Eclipsam la persona darrere la discapacitat? Evitam el sensacionalisme? Deixam de vincular la discapacitat amb causes religioses o científiques? Feim que les nostres aportacions siguin positives, reals i contextualitzades?

Com a persones que construïm la nostra pròpia societat, tenim la responsabilitat de poder garantir el respecte, la dignitat i la igualtat de drets de totes les persones.

Mirau-nos d'igual a igual.

MARC LEGISLATIU

Text íntegre de la Convenció:

Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat i el seu protocol facultatiu (2006):

<https://www.boe.es/boe/dias/2008/04/21/pdfs/A20648-20659.pdf>

Text de la Convenció en lectura fàcil:

<https://www.cedd.net/es/publicaciones/Record/194669>

Col·lecció Convención ONU del Comitè Espanyol de Representants de Persones amb Discapacitat:

<https://www.cermi.es/es/coleccion/ONU>

Per un món accessible i inclusiu.

Guia bàsica per comprendre i utilitzar la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat:

<https://www.discapnet.es/areas-tematicas/nuestros-derechos/tus-derechos-fondo/convencion-internacional>

Llei 27/2007, de 23 d'octubre, per la qual es reconeixen les llengües de signes espanyoles i es regulen els mitjans de suport a la comunicació oral de les persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordcegues.

Reial decret 1494/2007, de 12 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament sobre les condicions bàsiques per a l'accés de les persones amb discapacitat a les tecnologies, productes i serveis relacionats amb la societat de la informació i el mitjans de comunicació social.

Llei 7/2010, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual.

Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.

WEBS CONSULTADES

- **Observatori de la Discapacitat a Espanya**
<https://observatoriodeladiscapacidad.info>
- **Centre Espanyol de Documentació sobre Discapacitat (CEDD)**
<https://www.cedd.net>
- **Observatori sobre Discapacitat i Mercat de Treball a Espanya (Odismet)**
<http://www.odismet.es>
- **Institut Nacional d'Estadística**
<http://www.ine.es>
- **Base estatal de dades de persones amb discapacitat**
http://www.imsero.es/imsero_01/documentacion/estadisticas/bd_es-tatal_pcd/index.htm

GUIES DE REFERÈNCIA CONSULTADES

- Guía de lenguaje inclusivo (COCEMFE), Navarra.
- Guía de buenas prácticas sobre personas con discapacidad para profesionales de la comunicación (Junta de Andalucía), 2013.
- Guía de estilo sobre discapacidad para profesionales de los medios de comunicación (Ministerio de Sanidad, Consumo y Bienestar Social), 2019.
- Guia de comunicació inclusiva (Ajuntament de Barcelona).
- Guía de buenas prácticas para la incorporación de la Lengua de Signos Española en televisión (Centro de Normalización Lingüística de la Lengua de Signos Española), 2017.
- Norma UNE 153010 de Subtitulado para personas sordas y personas con discapacidad auditiva, 2012.
- Guía de accesibilidad para personas sordas en las industrias culturales (Fundación CNSE), 2013.
- Cómo elaborar textos de lectura fácil (Ayuntamiento de Albacete).
- Protocol d'accessibilitat (Ajuntament de Palma).
- Guía de recursos: Accesibilidad en la comunicación de las personas sordas.
- Design for All Foundation (2008).

PAUTES
PER ORGANITZAR
**UN ACTE
PÚBLIC**

Fundació per a Persones
amb Discapacitat

**Govern de les
Illes Balears**

Conselleria de Famílies
i Afers Socials

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

FUNDACIÓ
PER A PERSONES
AMB DISCAPACITAT
DE MENORCA